

Betaling af 2 Sk., og saa til Bedkommende en Snaps i Afgift. Det er en Maade at omgaa Næringsloven paa, og af dem findes der mange. Altsaa Opgaven forekommer mig at være denne at overlade til Domstolene i hvert enkelt Tilfælde at afgjøre, om en Forbrugsforening kan kaldes næringsdrivende eller ikke. Afgjørelsen kan ganske vist være meget vanskelig, men der gives jo adskillige Kriterier, som man kan rette sig efter. Jeg omtalte før en Høiesteretsdom af 28de Januar 1870 angaaende Varde, og jeg vil tillade mig, at henlede Opmærksomheden paa den. I denne Høiesteretsdom siger Høiesteret efter at have givet en Udvikling af Forbrugsforeningers Organisation overhovedet, følgende Ord: „Da Foreningens Virksomhed saaledes maa anses indskrænket til en Fordeling mellem Medlemmerne indbyrdes af de for deres sammenfudte Penge indkjøbte Varer, findes den ikke i og for sig at kunne betragtes som en Næringsdrift.“ Dette er vist en ganske god Karakteristik af en Forbrugsforening, som den skal være, men det er umuligt at sige, under hvor mange Former man kan gaa uden om saadanne Bestemmelser. Tanken er altsaa den at stille Forholdet rent mellem de Forbrugsforeninger, som maa antages at føre en Næringsdrift, og de Forbrugsforeninger, som gaa ud paa for deres sammenfudte Penge at indkjøbe Varer og fordele dem mellem Medlemmerne, og dertil sigter det første Stykke i Endringsforlaget under Nr. 1. Selv om en Forbrugsforening lovlig stiftes, jeg vil sige, at f. Ex. 10 Mennesker forene sig om at skyde Penge sammen og købe Varer ind, kan den meget hurtigt og let gaa over til at blive en Handelsforretning, og det er det, som navnlig sker, naar disse oprindelige Medlemmer erklære, at nu kan for Fremtiden Enhver komme ind i Forbrugsforeningen uden Betaling, naar han blot vil tage en Kontrabog eller købe Varer hos dem. Det er den almindelige Form under hvilken den skadelige Virksomhed viser sig, idet Foreningerne blive Handelsforretninger, selv om de fra Begyndelsen af have været lovlige stiftede. Det er derfor nødvendigt, at Dyrigheden maa være berettiget til at have idelig Indseende med Forbrugsforeninger, og dertil sigter det sidste Stykke i Endringsforlaget. Det, som altsaa skal opnaas ved Endringsforslagene, er dels en Lempelse for de gode Forbrugsforeninger, dels at stille de Forbrugsforeninger, som i Virkeligheden ere Handelsforretninger, lige med andre Handelsforretninger. Hermed skal jeg tillade mig paa Forslagsstillernes Vegne at anbefale de stillede Forslag.

Sæde: Det vil maaste være i det høje Things Grundring, at jeg til 2den Behandling af denne Sag havde stillet et Endringsforslag om, at § 2 skulde udgaa. Nu er der foreslaaet en anden Redaktion af § 2, som jeg i det Hele taget kan slutte mig til. Jeg tror, at det var meget rig-

tigt, hvad den ærede foregaaende Taler anførte om Forbrugsforeninger, som kun gaa ud paa at skaffe billigere Fødemidler til Medlemmer, at disse her-efter vilde være fri for at tage Borgerkab eller Næringsbevis. Det ærede Medlem omtalte, hvorledes en Høiesteretsdom havde karakteriseret dem, og jeg tror, at saaledes som Endringsforslagene nu ere affattede, maa de Forbrugsforeninger, som der er Tale om ved denne Dom, eller lignende være fri for at skulle have Næringsbevis. Den ærede sidste Taler anførte en Del af Høiesteretsdommens Præmisses. Det maa maaste være mig tilladt at anføre Noget af det foregaaende, da det forekommer mig, at det tydeligst Kettens Tanke. Der siges, at det hovedsagelig er Foreningens Formaal at forskaffe Medlemmerne en fordelagtigere Forsyning med Livsfornödenheder, i hvilket Dilem med Medlemmerne, der optages af Bestyrelsen, gjøre visse bestemte Indstøb, som i Forbindelse med midlertidige Laan, hvilke Bestyrelsen er bemyndiget til at optage, anvendes til Indkjøb i større Partier af forskellige Varer, som derefter i det af Foreningen leiede Lokale, som er aabent den største Del af Dagen ved en lønnet Forretningsfører udleveres til Medlemmerne i saadanne Kvantiteter, som Enhver ønsker, imod kontant Betaling til Dagens Priser, samt inod, at der medbringes en Kontrabog, som ethvert Medlem er pligtigt til at holde med Foreningen, og hvori den stedfundne Udlevering strax bliver noteret, hvorefter det indvundne Nettooverskud for den væsentligste Del fordeles mellem Medlemmerne dels som Renter af Enhvers indbetalte Indstøb og dels i Forhold til det Beløb, hvorfor Enhver i Kontrabogen har hentet Varer hos Foreningen. Jeg tror, at i disse Ord ere egentlig Forbrugsforeninger saa godt karakteriserede, saa at der, naar man kan sige, at Paragrafen, som den nu er redigeret, tillader saadanne Foreninger at være fri for Borgerkab og Næringsbevis, er opnaaet, hvad jeg har tilsigtet. Jeg skal derfor anbefale Vedtagelsen af denne § 2. — Det vil maaste ogsaa erindres, at jeg stillede flere Endringsforslag, hvoraf f. Ex. et til § 4 blev forkastet med et temmelig betydeligt Flertal; jeg har derfor ikke villet optage det igjen. Derimod har jeg været med at gjenoptage Forslaget om § 7's Udeladelse. Grunden, hvorfor jeg har gjort det, er væsentlig en Fortalelse af den ærede Minister, som jeg tror, kan have bidraget en Del til, at Afstemningen fik det Udfald, som den fik. Den ærede Minister sagde: „Ærede Medlemmer ville ogsaa have set af de Erklæringer fra de kommunale Repræsentationer, der have foreligget Kjøbstadkommissionen, at Kun 13 af disse Repræsentationer have udtalt sig for at beholde Markederne, medens alle de andre enten have været imod dem eller i alt Fald været saa tvivlsaaelige, at de ikke have turdet stemme for deres Bibeholdelse“. Den ærede Minister maa have erindret feil i det Dieblis, han sagde dette